

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 229.171 van 14 november 2014
in de zaak A. 207.117/X-15.266.**

In zake : 1. Anne CAUWENBERGH-DE BRABANTER
 2. Thomas CAUWENBERGH
 3. Pieter Jan CAUWENBERGH
 4. Laurent CAUWENBERGH
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Peter Flamey en Gregory Verhelst
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Jan Van Rijswijcklaan 16
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

 1. de GEMEENTE MEISE
 2. de PROVINCIE VLAAMS-BRABANT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Michel van Dievoet
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Wolstraat 56
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 23 november 2012, strekt tot de nietigverklaring van:
 - a. het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Meise van 31 mei 2012 houdende de definitieve vaststelling van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Laurentius” en
 - b. het besluit van de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant van 30 juli 2012 houdende goedkeuring van het voornoemde gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De tweede verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord en toelichtende memorie ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 5 september 2014.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Peter Flamey, die verschijnt voor de verzoekende partijen, en advocaat Filip van Dievoet, die *loco* advocaat Michel van Dievoet verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Verzoekers zijn mede-eigenaar van de percelen aan de Hoogstraat nrs. 8 en 10 te Meise. Tussen de blinde zijgevels van de woongebouwen op de voornoemde percelen bevindt zich een doorgang waarlangs toegang kan worden genomen tot de achtergelegen tuin.

De eerste verzoekster en de derde en de vierde verzoeker wonen in het pand aan de Hoogstraat nr. 10, alwaar de tweede verzoeker een apotheek uitbaat.

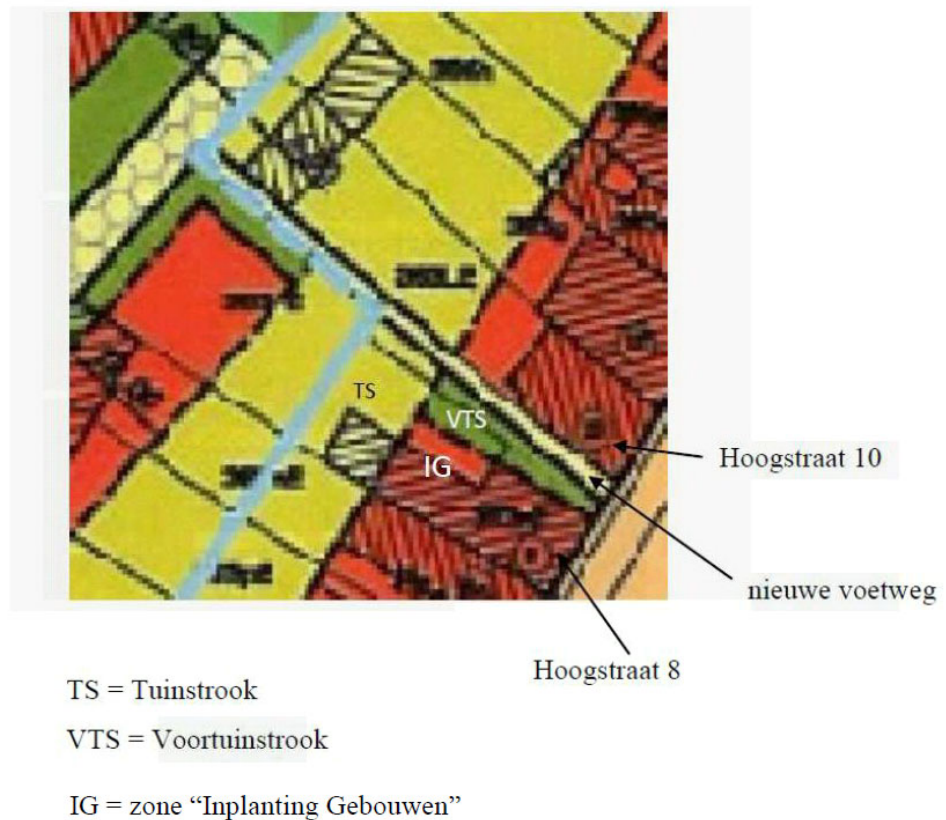
4. Op 10 oktober 2005 beslist het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Meise tot het opmaken van een bijzonder plan van aanleg voor het gebied Hoogstraat/Godshuisstraat/Gemeenteplein.

5. Op 20 augustus 2008 verleent de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: Gecoro) een voorwaardelijk gunstig advies over het voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Laurentius” (hierna: GRUP Laurentius). Dit voorontwerp wordt op 23 september 2008 in plenaire vergadering besproken.

6. Bij besluit van 26 februari 2009 van de gemeenteraad van de gemeente Meise wordt het ontwerp GRUP Laurentius voorlopig vastgesteld.

Het perceel Hoogstraat nr. 10 en het voorste deel van het perceel Hoogstraat nr. 8 ligt in “Deelgebied I - kerngebied” van het ontwerpplan. Het achterste deel van het perceel Hoogstraat nr. 8 ligt in “Deelgebied VI - wonen en handel” van het ontwerpplan. Ter hoogte van de in randnummer 3 genoemde doorgang voorziet het ontwerpplan in een nieuwe voetweg die de Hoogstraat met de achtergelegen Smisstraat verbindt. Het ontwerpplan toont een voortuinstrook links naast deze voetweg, palend aan de blinde rechterzijgevel van de bestaande woning op het laatstgenoemde perceel. Deze voortuinstrook is even diep als de aanpalende zone “Inplanting Gebouwen”. Achter de laatstgenoemde zone en de voortuinstrook voorziet het ontwerpplan in een tuinstrook. Op het laatstgenoemde perceel wordt niet alleen aan de kant van de Hoogstraat, maar ook aan de kant van de Smisstraat in een zone “Inplanting Gebouwen” voorzien.

Ter verduidelijking wordt hierna een schematisch overzicht weergegeven.

7. Tijdens het openbaar onderzoek, dat wordt gehouden van 24 maart 2009 tot en met 22 mei 2009, worden 14 bezwaarschriften, waaronder twee collectieve bezwaarschriften, ingediend.

Verzoekers dienen een bezwaarschrift in dat uitsluitend betrekking heeft op de creatie van een nieuwe voetweg over hun percelen en waarin het volgende wordt gesteld:

“[...]”

In de toelichtingsnota heeft de ontwerper het over ‘kwalitatieve verdichting van de woonomgeving’ en ‘het residentieel woongebied kan verder verdicht worden’.

Voor sommige begrippen geeft de ontwerper verduidelijkingen van zijn visie, doch niet over de zopas hoger vermelde.

De logica van de ontwerper is ver zoek waar hij het heeft over ‘Het huidige aanbod aan woongelegenheden moet maximaal benut worden en de bestaande grotere gebouwen kunnen aangewend worden voor het creëren van extra woongelegenheden in het kader van de uitbreiding van het woonweefsel’.

De logica van deze premisse is totaal in tegenstrijd met het creëren van een voetweg overheen het perceel van de woning nummer 8 in de

Hoogstraat, waardoor de toekomstperspectieven sterk worden gehypothekeerd.

Verhoudingsgewijze wordt er overdreven belang gehecht aan de veiligheid van voetgangers en fietsers, waarmee niet gesteld wordt dat deze veiligheid niet belangrijk is, doch aan de privacy, de rust en de veiligheid van de bewoners wordt geen aandacht besteed.

Het is de ontwerper blijkbaar totaal onbekend dat de inwoners van de Hoogstraat reeds sinds vele jaren het slachtoffer zijn van inbraak en diefstal.'

Vlot worden autoradio's uit wagens vervreemd, zelfs een dashboard uit een wagen.

De politie zal de vele diefstallen met braak alleen maar kunnen beamen.

Als men dan de privatieve eigendommen nog vrijer toegankelijk maakt door het creëren van voetwegen die zich tussen de private eigendommen klieven, zullen dieven en inbrekers U dankbaar zijn, niet alleen voor een gemakkelijker en minder zichtbare toegang tot de private eigendommen en woningen, maar ook en zeker niet zonder belang omwille van de alzo gecreëerde schuil- en vluchtmogelijkheden.

Bovendien voorziet het burgerlijk wetboek dat men geen rechtstreeks zicht mag hebben op het erf van zijn geboor (zie art. 675-680 B.W.).

Aldus gaat men langsheen het hoger vermeld en gepland voetpad schermen moeten plaatsen teneinde de inwoners hun fundamenteel recht op privacy en rust te waarborgen, maar waardoor het voetpad nog donkerder wordt en nog meer geschikt wordt als schuil- en vluchtmogelijkheid.

Daarenboven is er het recente voorbeeld van de uitbreiding van de Smisstraat richting Godshuisstraat.

Deze nu mooi aangelegde weg, die voorheen een voetweg was, is thans net en zonder zwerfvuil.

Voorheen, toen deze straat nog een voetweg was kon men er allerhande zwerfvuil, drugsnaalden en ander ongewenst materiaal aantreffen.

Wenst men dit nu te verplaatsen naar de geplande voetwegen?

Ondergetekenden tonen hiermee aan dat de creatie van deze overbodige voetweg de veiligheid van de voetgangers niet zullen bevorderen.

[...]."

8. In zitting van 17 juni 2009 bespreekt de Gecoro de ontvangen adviezen en bezwaren en opmerkingen. Het verslag van deze zitting vermeldt onder meer wat volgt:

"Bespreking gecoro:

- De privacy hangt af van het beheer van het park en de inrichting. Hieraan kan een oplossing geboden worden.

- De breedte van de voetwegen zijn maximum 2 meter breed en hypothe[k]eren nergens de bouwmogelijkheden op percelen. De maximale benutting aan woningbouwmogelijkheden blijft mogelijk. Er moeten nergens gebouwen worden gesloopt voor de aanleg van de voetwegen.

De voorzitter gaat over tot de stemming bij de aanwezige leden:

==) Er wordt gevraagd of de leden instemmen met de gerealiseerde voetwegverbindingen: 8 leden gaan akkoord met de voetwegtracés zoals voorgesteld in het ontwerp RUP, 2 leden gaan niet akkoord.”

9.1. Bij besluit van 29 oktober 2009 stelt de gemeenteraad van de gemeente Meise het GRUP Laurentius definitief vast.

9.2. De gemeenteraad neemt in het laatstgenoemde besluit het volgende standpunt in over het bezwaarschrift van verzoekers:

“Weerlegging – ongegrond:

De breedte van de voetwegen zijn maximum 2 meter breed en hypothekeren nergens de bouwmogelijkheden op percelen. De maximale benutting aan woningbouwmogelijkheden blijft verzekerd. Er moeten nergens gebouwen worden gesloopt voor de aanleg van de voetwegen.

De privacy van de nabijgelegen woningen kan ten allen tijde worden gewaarborgd. Iedereen kan zijn eigendom afsluiten en ingroenen. De opmerkingen met betrekking tot het veiligheidsgevoel, de verhoogde mogelijkheid op inbraak is geen ruimtelijk element. Doch wenst het bestuur aan deze opmerking deels tegemoet te komen door langsheen de voetwegdoorsteken de mogelijkheid van een gemetselde afscheidingsmuur (hoogte max. 1m85) op te nemen.”

9.3. De vastgestelde voorschriften voor het “Deelgebied I - kerngebied” stellen onder meer hetgeen volgt:

“Art I.3 Voortuinstrook

Zie algemene bepalingen.

Indien er op het grafisch plan een zijdelingse tuinstrook voorzien is, dient deze minimaal 3,00 meter te bedragen gemeten op het eigen perceel en bouwvrij te blijven tenzij anders vermeld op het grafisch plan.

Art I.4. Tuinstrook

Zie algemene bepalingen.

De private erven grenzend aan de voetwegen mogen afgeschermd worden met een gemetste afscheidingsmuur van maximaal 1 meter 85.”

9.4. In de “voorafgaande bepalingen” en de “algemene bepalingen” van de stedenbouwkundige voorschriften is onder meer het volgende gesteld:

“Voortuinstrook/achteruitbouwstrook:

Strook gelegen tussen de voorgevellijn en de rooilijn.

[...]

1.6 NIET BEBOUWDE RUIMTE

1.6.1 Voortuinstrook

De voortuinstrook wordt ingericht als een kwalitatieve private overgangsruijnte tussen het openbaar domein en het gebouw.

De voortuinstrook dient beplant te worden voor minstens 50% van de oppervlakte. De afsluitingen moeten bestaan uit levende hagen van maximum 1,00 meter hoogte of lage muurtjes van ten hoogste 0,40 meter.

In de voortuinstrook mogen de strikt noodzakelijke toegangen naar gebouwen en parkeerplaatsen ingericht worden op het natuurlijk of genormaliseerd maaiveld.

De aanleg van parkeerplaatsen dien[t] te gebeuren met waterdoorlatende sporen.

De verharding dient beperkt te worden tot maximaal 50%.

1.6.2 Tuinstrook

Deze zone is bestemd voor de aanleg van tuinen, beplantingen, bevloeringen op beperkte oppervlakte evenals kleine constructies, waterpartijen en versieringen die behoren tot de normale tuinuitrusting.

De tuinzone kan deels benut worden voor ondergrondse parkeergarages in deelzone I.

Terrassen in de onmiddellijke omgeving [...] van het gebouw, zijn toegelaten indien deze niet groter zijn dan 50 m² en dienen ten minste 1,00 meter van de zijdelingse en achterste perceelsgrens verwijderd te blijven.

Tuinpaden zijn toegelaten en dienen aangelegd te worden in waterdoorlatende materialen.

Maximaal één tuinhuisje of tuinberging is toegelaten op minimum 1,00 meter van de perceelsgrens tenzij de aanpalende akkoord gaat met een gebundelde inplanting van de tuinberging op de perceelsgrens.

De maximale oppervlakte bedraagt 20 m² en de tuinberging heeft een maximale kroonlijsthoogte van 2,50 meter. Het daktype is hellend of plat.

Afsluitingen, vrijgesteld van een stedenbouwkundige vergunning zoals opgenomen in de geldende wetgeving, zijn toegelaten.”

9.5. Wat de in randnummer 6 vermelde gegevens betreft worden er in het definitief vastgestelde GRUP Laurentius geen wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het ontwerpplan.

10. Bij besluit van 17 december 2009 keurt de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant het GRUP Laurentius van de gemeente Meise goed.

11. Op vordering van Jorun WIJNS vernietigt de Raad van State bij arrest nr. 216.705 van 7 december 2011 (zaak A. 196.171/X-14.551) de in

randnummers 9 en 10 vermelde besluiten. In dit arrest wordt onder meer het volgende overwogen:

“III. Feiten

[...]

In zitting van 17 juni 2009 bespreekt de Gecoro de ontvangen adviezen en bezwaren en opmerkingen. Het verslag van deze zitting vermeldt onder meer wat volgt:

[...]

B.2.2. Vervolgens worden de ontvangen bezwaarschriften één voor één besproken.

[...]

Bezwaarschrift nr. 1 en 13:

a) Onteigening voor de realisatie van een parkzone waardoor 16 vergunde garages moeten verdwijnen. Garages werden vergund bij het voorliggend appartementsgebouw. De bewoners van de appartementen zullen zich voortaan op de straat moeten parkeren.

b) De ingekleurde bouwzone op het RUP overlapt slechts gedeeltelijk de huidige inplanting van het vergunde appartementsgebouw.

Bespreking gecoro:

- Bouwdossier 90/0209 - oprichting van een meergezinswoning met 5 woonentiteiten, 5 staanplaatsen in de voortuinstrook en 16 garageboxen in de achtertuin (laatste boxen op 55 meter vanaf de achtergevellijn van het hoofdgebouw) - vergunning afgeleverd aan dhr. Wijns op 30/01/1991.

- Lid had problemen met de onteigening van de vergunde gebouwen. Moeten die dan afgebroken worden? Onmiddellijk? Neen tot zolang de gemeente niet overgaat tot de effectieve verwerving (tot 10 jaar mogelijk) en de realisatie van het park kunnen deze gebouwen blijven.

- Kan een alternatief geboden worden voor de parkeerplaatsen op het resterend grondstuk voor de meergezinswoning Godshuisstraat 4A zodanig dat de wagens niet op de openbare weg moeten afgewenteld worden? Bij raadpleging van de vergunde bouwplannen worden 5 woonentiteiten in het gebouw waargenomen. De algemene voorschriften hanteren bij meergezinswoningbouw in geval van nieuwbouw 1,5 parkeerplaatsen per woonentiteit. Dit is 7,5 parkeerplaatsen, afgerond naar boven 8 parkeerplaatsen. Op het bouwplan werden reeds 5 autostaanplaatsen vergund in de voortuinstrook. Er dienen dus nog 3 parkeerplaatsen voorzien te worden in de tuinzone. Achter de inplanting van het huidig gebouw is nog een tuinzone van 12 meter diep. Het pand behoort tot deelzone III - Openbare groene parkruimte. De algemene planvoorschriften voorzien in de achtertuinzones geen parkeerplaatsen. Bij wijze van overgangsmaatregel zou voor de deelzone III de mogelijkheid kunnen geboden worden om in de resterende tuinzone de mogelijkheid te bieden om de ontbrekende 3 parkeerruimten daar te voorzien in waterdoorlatende materialen. Zodoende kan de parkeeropvang op het terrein gebeuren voor de woonentiteiten en worden de algemene voorwaarden inzake parkeervoorzieningen bij meergezinswoning nageleefd.

[...]

IV. Onderzoek van het eerste onderdeel van het enig middel

Standpunt van de partijen

7. In een eerste onderdeel van een enig middel voert de verzoekster de schending aan van artikel 2.2.2, § 1, eerste lid, 2°, van artikel 2.2.3, § 1, tweede en derde lid, van artikel 2.2.14, §§ 5 en 6 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), alsook van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het materieel motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel,

[...]

‘Overwegende dat te dezen verwerende partijen door de definitieve vaststelling en door de goedkeuring van het RUP Laurentius, en meer bepaald deelplan III ‘Openbare groene parkruimte’, zich allesbehalve hebben gehouden aan boven vermelde algemene beginselen van behoorlijk bestuur; dat door deze definitieve vaststelling en goedkeuring de eigendom van verzoekende partij immers gedeeltelijk zal worden onteigend en herbestemd met het verdwijnen van 16 bestaande en vergunde garageboxen tot gevolg, dewelke thans worden gebruikt door de bewoners van het appartementsgebouw aan de Godshuisstraat 4A; dat de stedenbouwkundige voorschriften echter geenszins voorzien in een volwaardig alternatief voor het wegvallen van deze parkeergelegenheid;

Dat art. III.4 van de stedenbouwkundige voorschriften voor het deelplan III immers op enigmatische wijze stipuleren dat ‘bij wijze van overgangsmaatregel’ de mogelijkheid wordt geboden om in de resterende tuinzone achter het bestaande gebouw parkeerruimte in open lucht in waterdoorlatende sporen te realiseren; dat voor het overige echter op geen enkele manier en op geen enkele plaats, noch in de toelichting bij de stedenbouwkundige voorschriften, noch in de algemene toelichtingsnota bij het RUP, wordt aangegeven hoe de voormelde ‘overgangsregel’ exact dient te worden begrepen; dat zodoende nergens wordt toegelicht vanaf wanneer deze ‘overgangsregel’ in werking zal treden, hoelang deze ‘overgangsregel’ exact zal gelden en wat exact de inhoud en de draagwijdte van deze ‘overgangsregel’ zal zijn [...].’

[...]

Beoordeling

[...]

14. Artikel III. 4 van het “Deelgebied III - openbare groene parkruimte” van de stedenbouwkundige voorschriften bepaalt:

‘Art III. 4 Tuinstrook

Zie algemene bepalingen

Bij wijze van overgangsmaatregel wordt de mogelijkheid geboden om in de resterende tuinzone achter het bestaande gebouw parkeerruimte in open lucht in waterdoorlatende sporen te realiseren[...].’

[...]

15. Het begrip ‘overgangsmaatregel’ wordt in de stedenbouwkundige voorschriften van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Laurentius’ niet nader omschreven. Dit begrip dient dan ook in zijn spraakgebruikelijke betekenis te worden begrepen, met name een tijdelijke maatregel die ingaat tegen de algemene regel die in een bepaalde situatie van kracht is en wezenlijk beperkt is in de tijd. De begrenzing van zodanige maatregel dient

dan ook duidelijk te worden vastgesteld, opdat deze zonder betwisting kan worden begrepen door de rechtsonderhorigen. Dit is te dezen niet het geval, zodat met de verzoekster dient te worden vastgesteld dat het betrokken stedenbouwkundig voorschrift niet de vereiste graad van rechtszekerheid biedt.

[...]

17. Het eerste middelonderdeel is in de aangegeven mate gegrond.”

12.1. Bij besluit van 31 mei 2012 stelt de gemeenteraad van de gemeente Meise het GRUP Laurentius opnieuw definitief vast.

Dit is het eerste bestreden besluit.

12.2. Ten opzichte van de vorige definitieve vaststelling wordt in de stedenbouwkundige voorschriften voor “Deelgebied III - openbare groene parkruimte” in artikel III.4 volgend nieuw derde lid ingevoegd:

“De overgangsmaatregel slaat op de periode tussen de inwerkingtreding van dit RUP en de voorziening van een ondergrondse garage onder de meergezinswoning (met andere woorden na afbraak van de bestaande meergezinswoning en de heropbouw ervan binnen de grenzen van de toegelaten bouwzone zoals afgebakend op het verordenend grafisch plan).”

12.3. Wat de in randnummers 6 en 9 vermelde gegevens betreft, worden er in het door het eerste bestreden besluit definitief vastgestelde GRUP Laurentius geen wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van de vorige definitieve vaststelling.

13. Bij besluit 30 juli 2012 keurt de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant het GRUP Laurentius, bestaande uit een toelichtingsnota, een plan van de bestaande toestand, een grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften, goed.

Dit is het tweede bestreden besluit.

Op 24 september 2012 wordt dat goedkeuringsbesluit bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

Standpunt van de verzoekers

14. In het eerste middel voeren verzoekers de schending aan van artikel 2.2.1, § 1, 3°, 2.2.2, § 1, eerste lid, 2°, 2.2.3, § 1, derde lid, alsook artikel 2.2.14 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO), en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het materiëlemotiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het redelijkheidsbeginsel en het “(grondwettelijk gewaarborgd)” gelijkheidsbeginsel evenals de ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag.

De verzoekers menen dat de aangevoerde rechtsregels worden geschonden doordat het bestreden uitvoeringsplan voorziet in de aanleg van een voetweg/fietspad op en tussen de eigendommen Hoogstraat nr. 8 en 10 en het perceel Hoogstraat nr. 8 deels herbestemt tot voortuinstrook, zonder dat een duidelijke en rechtszekere oplossing werd geboden voor de hinder die verzoekers ten gevolge hiervan zullen lijden.

Hoewel de verzoekers tijdens het openbaar onderzoek uitdrukkelijk op het voorgaande hebben gewezen is in de stedenbouwkundige voorschriften enkel en alleen de mogelijkheid geboden om gemetselde afscheidingsmuren met een maximale hoogte van 1m85 toe te laten langs de geplande voetwegen/fietspaden, zonder dat deze mogelijkheid echter geldt voor verzoekers.

De verzoekers benadrukken dat het de plannende overheid niet is toegestaan manifest en kennelijk onredelijke en/of onduidelijke stedenbouwkundige voorschriften in te voeren. Van een normaal en zorgvuldig handelende planopmakende overheid mag redelijkerwijze ook verwacht worden

dat zij rekening houdt met de opmerkingen en bezwaren die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek en dat zij stedenbouwkundige voorschriften invoert die niet op onrechtmatige wijze een verschil in behandeling uitmaken van categorieën van personen die zich in objectief dezelfde omstandigheden bevinden.

De verzoekers wijzen erop dat volgens de definities in artikel 1.2. van de stedenbouwkundige voorschriften van het bestreden uitvoeringsplan een “voortuinstrook” een strook is die gelegen is tussen de voorgevellijn en de rooilijn. Volgens verzoekers moet *in casu* echter vastgesteld worden dat de zogenaamde “voortuinstrook” op het perceel Hoogstraat 8 niet gelegen is tussen de voorgevellijn en de rooilijn, doch wel tussen de toekomstige rooilijn aan de voetweg/fietspad en de blinde zijgevel van het pand Hoogstraat 8. Aldus wordt een situatie gecreëerd die in strijd is met de door verwerende partij zelf vastgestelde en goedgekeurde definitie van het begrip “voortuinstrook”. De verzoekers menen dat één en ander minstens leidt tot manifeste onduidelijkheid, zodat alleen al om deze reden het bestreden uitvoeringsplan onwettig is.

De verzoekers stellen dat zij ten gevolge van de aanleg van een voetweg/fietspad dwars door of tussen hun eigendommen kennelijke hinder en nadeel zullen ondervinden in de vorm van privacyhinder en een verhoogde onveiligheid. Volgens verzoekers zullen hun eigendommen en in ieder geval het eigendom Hoogstraat 8 niet meer afgesloten en afgeschermd kunnen worden en dus vrij toegankelijk zijn door derden. Personen met minder goede bedoelingen zullen immers geen enkele moeite hebben om de eigendommen, en vooral het eigendom Hoogstraat 8 te betreden, nu de nieuw te creëren voortuinstrook – die in werkelijkheid gelegen is tegen de zijgevel van het pand Hoogstraat 8 en dus rechtstreeks toegang geeft tot de achtertuin van dit pand – slechts mag afgesloten worden, hetzij met een levende haag van maximum 1 m, hetzij met een muurtje ter hoogte van maximum 0,40 m.

De verzoekers wijzen erop dat de eerste verwerende partij hun bezwaar principieel ongegrond heeft verklaard, doch anderzijds gedeeltelijk

tegemoet is willen komen door toe te laten dat “langsheen de voetwegdoorsteken” een gemetselde afscheidingsmuur wordt gebouwd van maximaal 1m85. Deze mogelijkheid werd echter enkel voorzien in artikel 1.4 met betrekking tot de “tuinstroken”, doch niet in artikel 1.3 met betrekking tot de “voortuinstroken”. Door aldus te handelen werd verzoekers’ bezwaar met betrekking tot de afscherming en bescherming van hun eigendommen in het algemeen en van hun eigendom Hoogstraat 8 in het bijzonder niet verholpen.

Volgens de verzoekers kan dit alles vanzelfsprekend niet de bedoeling zijn geweest van de plannende overheid want dit leidt tot de kennelijk onredelijke want absurde situatie dat het perceel Hoogstraat 8 gedurende de eerste x-aantal meters slechts afgeschermd kan worden door een levende haag van maximaal 1m of een muurtje van maximaal 0,40m (“voortuinstrook”) en slechts de volgende x-aantal meters met een gemetste muur van maximaal 1m85 (“tuinstrook”). Hierdoor wordt volledig het effect gemist dat men met de tegemoetkoming van de gemetselde muur van maximum 1m85 wenste te bereiken, namelijk de afscherming en bescherming van de percelen gelegen langsheen de voetwegen en fietspaden.

De verzoekers menen dat door deze handelwijze van de plannende overheid *de facto* een ongelijke behandeling wordt gecreëerd tussen gelijke categorieën van personen, namelijk personen wier percelen gelegen zijn langsheen de meergenoemde voetwegen/fietspaden, in de mate dat bepaalde van deze personen hun perceel langsheen de voetwegen/fietspaden volledig kunnen afschermen en beschermen met een gemetselde muur van 1m85 en andere personen dit niet kunnen.

De verzoekers besluiten dat de verwerende partijen in ieder geval kennelijk onzorgvuldig te werk zijn gegaan door de tegemoetkoming naar aanleiding van hun bezwaar, meer bepaald het toelaten van een gemetselde muur van 1m85, enkel mogelijk te maken in de “tuinstrook” en niet in de “voortuinstrook”.

15. In hun memorie van wederantwoord stellen verzoekers dat uit het verordenend grafisch plan van “Deelgebied I - kerngebied” van het bestreden uitvoeringsplan blijkt dat bepaalde personen die tevens een perceel bezitten dat gelegen is langsheen een voetweg/fietspad hun perceel volledig kunnen afsluiten met een gemetselde muur van maximaal 1m85, terwijl zij niet over deze mogelijkheid beschikken, hoewel zij zich nochtans in exact dezelfde situatie bevinden. Er bestaat geen redelijke verantwoording voor de ongelijke behandeling. Dit dient des te strikter worden toegepast aangezien de betwiste maatregel afbreuk doet aan een grondrecht, met name de bescherming van het privéleven van de verzoekende partijen (art. 22 van de Grondwet).

16. In hun laatste memorie reageren verzoekers op de stelling in het auditoraatsverslag dat zij wat het gelijkheidsbeginsel betreft geen concrete en precieze gegevens hebben aangevoerd. Verzoekers betogen dat zij wel degelijk concreet aangeduid hebben welke personen zij bedoelen die wel hun perceel volledig kunnen afsluiten met een gemetselde muur van maximum 1m85, minstens is zulks bepaalbaar aan de hand van de argumentatie uit hun verzoekschrift en memorie van wederantwoord. Indien dit onvoldoende bepaalbaar zou zijn is dit enkel te wijten aan de onduidelijke voorschriften en het daarbij horend grafisch plan, hetgeen de grieven van verzoekers enkel maar meer ondersteunt.

Beoordeling

17.1. Uit de lezing van het grafisch plan in samenhang met de stedenbouwkundige voorschriften blijkt dat krachtens het bestreden uitvoeringsplan de lijn waarop zich de blinde rechterzijgevel van het pand Hoogstraat nr. 8 bevindt een voorgevellijn wordt.

17.2. Plannen van aanleg zijn in essentie toekomstgericht. Anders dan de verzoekers dit blijkbaar zien volgt uit het in randnummer 17.1 vermelde gegeven als dusdanig dan ook geen onwettigheid.

18. De verzoekers gaan ervan uit dat de voorschriften van het bestreden uitvoeringsplan meebrengen dat vanuit de “voortuinstrook” op het perceel Hoogstraat nr. 8 eenieder “rechtstreekse toegang” zal hebben tot de “tuinstrook” van dit perceel. Dit uitgangspunt is onjuist. De eerste verwerende partij wijst er immers terecht op dat artikel I.4 van de stedenbouwkundige voorschriften (randnr. 9.3) toelaat om de “tuinstrook” te ommuren met een muur van maximaal 1m85. Wanneer, zoals het laatstgenoemde artikel toelaat, een muur van 1m85. wordt opgericht op de grens tussen de “voortuinstrook” en de “tuinstrook”, zal er geen “rechtstreekse toegang” zijn van de ene naar de andere strook.

Mede in acht genomen het voorgaande, blijkt dat de gemeenteraad bij de beoordeling van verzoekers’ bezwaarschrift (randnr. 9.2) zonder schending van de aangevoerde rechtsregels heeft kunnen overwegen dat eenieder, waaronder dus ook verzoekers, “zijn eigendom [kan] afsluiten”.

19.1. Het is inderdaad zo dat de voorschriften van het bestreden uitvoeringsplan niet toelaten om, zoals verzoekers blijkbaar gewenst hadden, op de grens tussen de “voortuinstrook” en de nieuwe voetweg een muur van hoger dan 0,4m. op te richten.

19.2. Er bestaat in hoofdte van de overheid een plicht om de bezwaarschriften op een ernstige wijze te behandelen, doch geen plicht tot het inwilligen ervan.

Om tegemoet te komen aan het bezwaarschrift van de verzoekers werd in artikel I.4 van de stedenbouwkundige voorschriften (randnr. 9.3) de mogelijkheid voorzien om hun private erf af te schermen met een muur van maximaal 1m85. Het blijkt dan ook niet dat het voornoemde bezwaarschrift niet ernstig zou zijn behandeld.

De door de verzoekers bijgebrachte argumenten geven blijk van een andere beoordeling van de goede plaatselijke aanleg, maar maken niet

aannemelijk dat de plannende overheid dienaangaande tot een conclusie is gekomen die de grenzen van de redelijkheid te buiten zou gaan.

19.3. Het in randnummer 19.1 vermelde gegeven geldt voor alle “voortuinstroken” van het bestreden uitvoeringsplan. Daargelaten de vraag of ze dit nog op ontvankelijke wijze in hun laatste memorie konden aanvoeren, kan alleen maar worden vastgesteld dat de verzoekers er daar ook niet in slagen om concreet aan te duiden welke langs voetwegen gelegen percelen voordeliger zouden zijn behandeld dan hun percelen. Bij gebreke aan concrete en precieze gegevens blijkt uit hetgeen verzoekers aanvoeren niet dat het gelijkheidsbeginsel geschonden zou zijn.

20. Uit hetgeen in het middel wordt aangevoerd, blijkt niet dat de plannende overheid bij het vaststellen van het bestreden uitvoeringsplan enige in het middel aangevoerde rechtsregel zou hebben miskend.

21. Het eerste middel wordt verworpen.

B. Tweede middel

Standpunt van verzoekers

22. In het tweede middel voeren verzoekers de schending aan van artikel 2.2.1, § 1, 3°, 2.2.14 en 2.2.15 VCRO, en van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het materiële motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel en het redelijkheidsbeginsel.

De verzoekers menen dat de aangevoerde rechtsregels werden geschonden doordat de bestreden besluiten werden genomen nadat een eerdere versie van het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Laurentius” door de Raad van State werd vernietigd en zonder dat de gewijzigde versie van dit uitvoeringsplan aan een nieuw openbaar onderzoek werd onderworpen.

Volgens de verzoekers werd het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan “Laurentius” na het vernietigingsarrest van de Raad van State enkel en alleen aangepast aan de opmerkingen en kritieken van de toenmalige verzoekende partij en van de Raad van State. Uit de retroactieve werking van vernietigingsarresten van de Raad van State volgt evenwel dat de opmaakprocedure diende te worden overgedaan, zodat opnieuw een openbaar onderzoek had dienen georganiseerd te worden en nieuwe adviezen moesten gevraagd worden.

De verzoekers voegen er aan toe dat ook in de mate dat “onmogelijkerwijze” zou geoordeeld worden dat de organisatie van een openbaar onderzoek en het vragen van adviezen zagezegd slechts voorbereidende handelingen zouden uitmaken die – na het vernietigingsarrest – niet opnieuw zouden gedaan moeten worden, in ieder geval niets belet dat deze vermeende voorbereidende handelingen wel opnieuw kunnen gedaan worden. Een verplichting om deze handelingen opnieuw te stellen vloeide volgens verzoekers voort uit de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Van een normaal en zorgvuldig handelende overheid mag immers redelijkerwijze verwacht worden dat zij, na een vernietigingsarrest, spontaan zou overgaan tot de organisatie van een nieuw openbaar onderzoek, gelet op de lange termijn die inmiddels immers reeds gepasseerd is sinds de voorlopige goedkeuring van het ontwerp van uitvoeringsplan met daarop volgend het eerste openbaar onderzoek. Gedurende voormelde lange termijn kunnen er zich bepaalde gewijzigde feitelijke omstandigheden voorgedaan hebben, waaromtrent de rechtsonderhorigen zich zouden moeten kunnen uitspreken in een openbaar onderzoek. *In casu* hadden de inwoners van de gemeente Meise zich (opnieuw) moeten kunnen uitspreken over de mogelijke gevolgen van het vernietigingsarrest van de Raad van State op het uitvoeringsplan “Laurentius”. Met verwijzing naar het eerste middel stellen verzoekers dat zij zich hadden moeten kunnen uitspreken over de door de eerste verwerende partij gesuggereerde tegemoetkoming aan het bezwaar dat zij tijdens het eerste openbaar onderzoek hadden ingediend met betrekking tot de bescherming en afscherming van hun percelen Hoogstraat 8 en 10 langsheen de te creëren voetweg/fietspad.

23. In hun memorie van wederantwoord stellen de verzoekers dat het van 24 maart 2009 tot 22 mei 2009 gevoerde openbaar onderzoek onlosmakelijk verbonden is met het oorspronkelijk uitvoeringsplan “Laurentius” dat door de Raad van State werd vernietigd. Een dergelijk openbaar onderzoek verliest haar rechtsgevolgen wanneer het uitvoeringsplan waarop het betrekking had wordt vernietigd.

Volgens de verzoekers mocht elke rechtsonderhorige erop vertrouwen dat het gewijzigd ontwerp-plan onderworpen werd aan een nieuw openbaar onderzoek, temeer gelet op de lange termijn (ongeveer 3 jaar) die reeds verstreken is.

De verzoekers benadrukken dat niet beweerd kan worden dat het vernietigingsarrest geen nieuw gegeven zou vormen waarover zij zich zouden moeten kunnen uitspreken. Het arrest heeft rechtsgevolgen, zodat wel degelijk een nieuw gegeven voorligt dat tot gevolg heeft dat een nieuw openbaar onderzoek diende te worden georganiseerd. De inwoners van de gemeente hebben derhalve geen kans gekregen om hun opmerkingen mee te delen omtrent het ingevolge het vernietigingsarrest gewijzigd uitvoeringsplan, alsook omtrent bepaalde gewijzigde feitelijke omstandigheden die zich zouden hebben kunnen voordoen, zodat dergelijk gebrek aan openbaarheid niet alleen de belangen van de inwoners schendt, maar bovendien leidt tot een onzorgvuldige besluitvorming in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

24. In hun laatste memorie stellen de verzoekers nog – in reactie op het auditoraatsverslag – dat het loutere feit dat uit geen enkele rechtsregel zou blijken dat aanpassingen waarmee wordt tegemoet gekomen aan tijdens het openbaar onderzoek gedane suggesties opnieuw zouden moeten worden onderworpen aan een openbaar onderzoek, niet tot gevolg heeft dat de administratieve overheid niet had moeten onderzoeken of een nieuw openbaar onderzoek nodig was. De verwerende partijen hadden dus eerst dienen na te gaan of er na het verstrijken van een dergelijke lange periode deugdelijke redenen of

gewijzigde feitelijke omstandigheden waren die het noodzakelijk maakten om een nieuw openbaar onderzoek te voeren.

Beoordeling

25. In zoverre de verzoekers er met verwijzing naar hun eerste middel van uitgaan dat hun bezwaarschrift niet deugdelijk zou zijn behandeld, kan het tweede middel niet worden aangenomen, aangezien het eerste middel hiervoor is verworpen.

26. Anders dan de verzoekers dit zien, verhindert de retroactieve werking van een vernietigingsarrest op zich niet dat, na het arrest, de verwerende partij de procedure hervat vanaf het punt waarop het volgens dit arrest is misgelopen. Op te merken daarbij is dat de overheid er bij het nemen van de nieuwe beslissing niet van ontslagen is om zich te baseren op gegevens die, niettegenstaande het tijdsverloop sinds het door de Raad van State vernietigde besluit, niet achterhaald mogen zijn en op de actualiteit waarvan de wettigheidsrechter desgevraagd toezicht zal uitoefenen.

27. Volgens het arrest nr. 216.705 (randnr. 11) is het fout gelopen bij de aanpassing van artikel III. 4 van het “Deelgebied III - openbare groene parkruimte” na het openbaar onderzoek. Na het voornoemde arrest heeft de plannende overheid, zonder een nieuw openbaar onderzoek te organiseren, in het laatstgenoemde artikel een omschrijving opgenomen van de daarin gebruikte term “overgangsmaatregel” (randnr. 12.2). Aldus werd de administratieve procedure hervat vanaf het punt waarop het volgens het meergenoemde arrest verkeerd liep.

28. Door in het algemeen te verwijzen naar “bepaalde gewijzigde feitelijke omstandigheden die zich zouden hebben kunnen voordoen” tonen de verzoekers niet aan dat de verwerende partijen zich bij het nemen van de bestreden besluiten gesteund zouden hebben op achterhaalde gegevens of

anderszins in strijd zouden hebben gehandeld met de in het middel aangehaalde rechtsregels.

29. De verzoekers menen dat er een nieuw openbaar onderzoek georganiseerd had moeten worden om hen de kans te geven hun opmerkingen mee te delen over het ingevolge het vernietigingsarrest gewijzigd uitvoeringsplan. Deze wijziging heeft een beperkte draagwijdte aangezien het gaat om de toevoeging van een omschrijving van de reeds in het op 29 oktober 2009 vastgestelde uitvoeringsplan gebruikte term “overgangsmaatregel” in de voorschriften van het “Deelgebied III - openbare groene parkruimte”. Verzoekers’ percelen zijn niet gelegen in het laatstgenoemde deelgebied. Het door de verzoekers ingediende bezwaarschrift bewaart het stilzwijgen over dit deelgebied (randnr. 7). In die omstandigheden blijkt niet welk belang de verzoekers er bij zouden hebben dat omtrent de voornoemde wijziging een openbaar onderzoek wordt georganiseerd. In zoverre hebben de verzoekers dan ook geen belang bij het middel.

30. Het tweede middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 700 euro, ieder voor een vierde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van veertien november 2014, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Johan Lust